

RIDDER, Jan de (Gent 13 augustus 1822 – Gent 27 september 1890).

Was medeoprichter en eerste voorzitter (1857-1868) van de Broederlijke Wevers van Gent en me-

dewerker van *Het Werkverbond* (1860-1862), het eerste Nederlandstalige arbeidersweekblad, dat de toenadering tussen arbeidersbeweging en V.B. sterk stimuleerde. De Ridder was aanvankelijk samen met Franciscus Bilen een belangrijke figuur binnen de Gentse arbeidersbeweging. Onder invloed van Emiel Moyson voegden zij aan het democratische eisenpakket ook flamingantische verzuchtingen toe. Bovendien waren zij ondanks hun vrijzinnige overtuiging voorstander van politieke samenwerking 'boven de partijen', van de oprichting van een derde onafhankelijke Vlaamse partij. Zo traden onder De Ridders voorzitterschap de Wevers in 1861 toe tot de onzijdige Vlaams-democratische drukkingsgroep, het **Vlaamsch Verbond**. De Ridder steunde in dit verbond niet alleen de Hoofd-afdeeling van Ferdinand A. Snellaert, die de katholieken en onafhankelijken groepeerde, maar was ook actief in de Liberale Afdeeling van Julius Vuylsteke. Hij had ook contacten met de Brusselse Vlamingen Vooruit.

De periode waarin de aspiraties van de Gentse arbeidersbeweging samenvielen met die van de V.B. was echter van korte duur. Na de katoencrisis (1861-1865) verzwakten niet enkel de arbeidersbewegingen, maar ook de Gentse V.B. en De Ridders (en Bilens) invloed als syndicaal leider (zeker na de mislukte staking van 1861). Vanaf 1869 was De Ridder weliswaar nog lid van de Gentse afdeling van de Eerste Internationale, maar door zijn tanende invloed bij de Gentse arbeiders moet zijn optreden bij flamingantische manifestatie veel meer dan voorheen geïnterpreteerd worden als de uiting van zijn persoonlijk engagement. Tijdens de **Vlaamsche Landdag** in mei 1866 te Gent onderschreef hij de leuze "In Vlaanderen Vlaamsch!" en een jaar later ondertekende hij (met Moyson en Bilen) op de Landdag te Brussel het manifest dat het gebruik van het Nederlands in de Vlaamse rechtbanken eiste.

LITERATUUR: E. Gubin, *Bruxelles au XIXe siècle: berceau d'un flamingantisme démocratique* (1840-1873), 1979; – M. Reynebeau, 'Het Vlaamsch Verbond als politiek experiment (Gent 1861-1862)', in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden*, jg. 96, nr. 3 (1981), p. 491-508; – L. Wils, *Vlaanderen, België, Groot-Nederland. Mythe en Geschiedenis*, 1994.

NICO WOUTERS EN PETRA GUNST